

Obertura de l'exposició, dijous 21 de gener a les 19 h

Activitats públiques en el marc de l'exposició

Dimarts 27 d'abril a les 18 h

CONFERÈNCIA D'ISAKI LACUESTA

A ACVIC. Centre d'Arts Contemporànies (Sant Francesc, 1 Vic)

Dimarts 27 d'abril a les 20 h

PROJECCIÓ DEL LLARGMETRATGE

Entre dos aguas d'Isaki Lacuesta
amb la presència del director

A L'Atlàntida. Centre d'Arts Escèniques d'Osona. Sala 2
(Francesc Maria Masferrer, 4 Vic)

Dijous 29 d'abril a les 20 h

PROJECCIÓ DE CURTMETRATGES D'ISAKI LACUESTA

A L'Atlàntida. Centre d'Arts Escèniques d'Osona. Sala 2
(Francesc Maria Masferrer, 4 Vic)

Divendres 30 d'abril a les 20 h

MÚSICA I PROJECCIONS EN DIRECTE AMB RAÛL REFREE I ISAKI LACUESTA

A L'Atlàntida. Centre d'Arts Escèniques d'Osona. Sala 1
(Francesc Maria Masferrer, 4 Vic)

Amb la col·laboració de:

cineclub VIC

ACVIC. Centre d'Arts Contemporànies

Sant Francesc 1. 08500 Vic · Tel +34 93 885 37 04 · www.acvic.org · info@acvic.org

De dimarts a divendres de 10.00 a 13.00 h i de 17.00 a 19.00 h.

Dissabtes d'11.00 a 14.00 h i de 17.00 a 19.00 h. Festius tancat.

Visita comentada i activitat educativa de l'exposició: tots els dissabtes a les 12.00 h.

També podeu concertar-les amb reserva prèvia trucant a ACVIC. Servei gratuït.

Segueix-nos al Facebook, Instagram i Twitter.

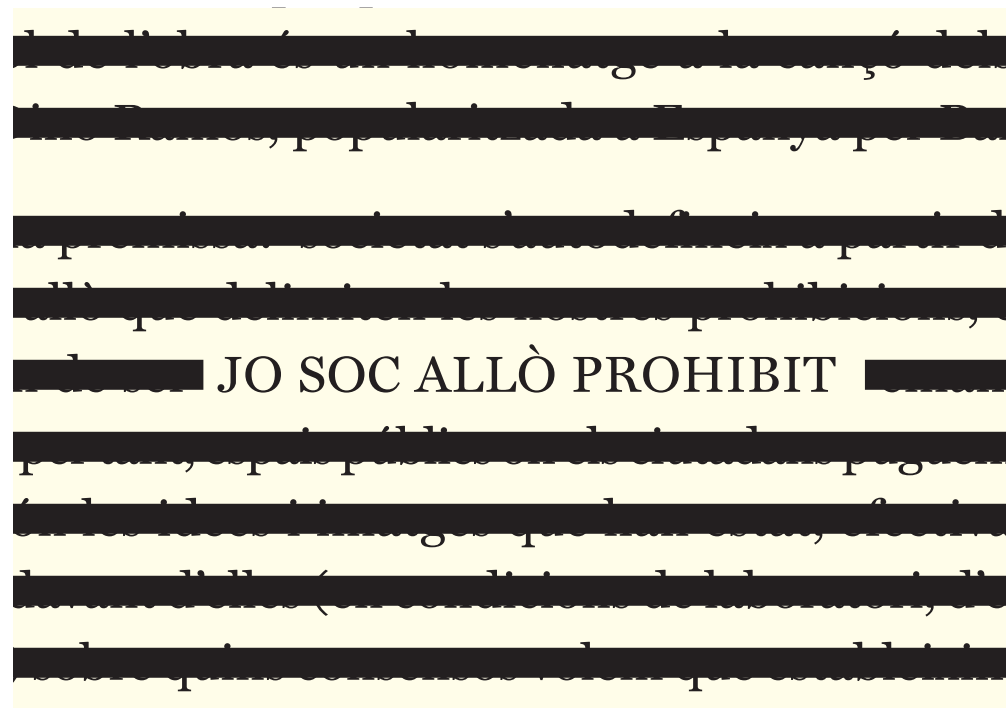

ACVIC
10 ANYS

TRILOGIA DE LA REALITAT OCULTA

Isaki Lacuesta

21.01 - 30.04.2021

www.atnots.cat (interior 1) Isaki Lacuesta. Jo soc allò prohibit, 2019. Imatge d'Alex Gifreu. (interior 2) Isaki Lacuesta. El rito, 2011. (interior 3) Isaki Lacuesta. L'acusat (un cas del sud), 2019

TRIOLOGIA DE LA REALITAT OCULTA

Isaki Lacuesta (Girona, 1975) és director de cinema, guionista i creador pluridisciplinari. La seva producció engloba el documental, el cinema de ficció, les videoinstal·lacions i els espectacles pluridisciplinaris. Al llarg de la seva trajectòria ha creat nou pel·lícules que alternen i combinen ficció, documental, testimonis personals i imatges científiques. És però en les pràctiques d'arts visuals contemporànies on Isaki Lacuesta troba la manera d'investigar altres formes d'expressió i de narració, d'expandir i d'alliberar la seva capacitat creativa. Les obres que ha realitzat en aquest camp busquen una dimensió més oberta, abstracta o conceptual, segons els casos, i en d'altres d'investigació visual i temàtica. En general, podem dir també que són obres que busquen un públic, ja sigui generant respostes emocionals o físiques, així com interpel·lant l'espectador a partir d'un suggeriment visual que revela subtilment una realitat crua i punyent. Al llarg dels anys, a banda de la seves obres estrictament cinematogràfiques, Isaki Lacuesta ha realitzat 16 obres d'arts visuals que s'han vist en exposicions en espais i museus d'art contemporani. En aquestes obres, igual que al cinema, també es destil·la, pantalla a pantalla, la seva mirada atenta al detall poètic, a l'instant màgic i a la casualitat única, així com persisteix el repunteig irònic i l'esperit crític davant la realitat.

La primera obra en format no cinematogràfic va ser la *Película de misterio* (2003), un collage fílmic que es va materialitzar en una caixa de llum, sota el comissariat de Joan Fontcuberta. A partir del 2007 van venir obres en formats diversos de grans dimensions i principalment en multipantalles, entre les quals s'hi troba *El retaule de les endevinacions*, en coautoria amb Isa Campo (2010), una instal·lació de quatre vídeo-projeccions simultànies on ja apareixen imatges d'escorxadors, un tema que serà central al documental *El rito*. Des d'aleshores no ha parat de produir obres audiovisuals de distinta natura, per a mitjans audiovisuals i tecnològics diversos, i a vegades combinats, emprant com espai de projecció tot tipus de suports.

El 2019 va ser especialment prolífic per a Isaki Lacuesta en aquest camp, ja que va crear diverses obres de pantalles múltiples que requereixen una acurada sincronització i seqüenciació de les imatges: *Les imatges eco* i *L'acusat (un cas del sud)*, la videocreació escultòrica transitable *La tercera cara de la Lluna*, d'autoria compartida amb Pep Admetlla i *Your phone is a cop*, una peça de dues pantalles confrontades, feta en col·laboració amb Refree, que busca la participació del públic i que va tenir com a punt de partida un concert que ambdós artistes van fer, de forma experimental, al Sónar 2018.

També el 2019 Lacuesta va presentar l'obra *L'acusat (un cas del sud)*, una instal·lació de quatre projeccions que envolten l'espectador de tal manera que resulta impossible veure simultàniament les quatre imatges. L'obra representa el que va cridar més l'atenció d'Isaki Lacuesta de la realitat social, cultural i política andalusa, un context que va conèixer a través de les diverses etapes realitzades durant els rodatges de les seves pel·lícules. L'obra parteix de la història d'uns assassinats comesos a l'entorn de la localitat d'El Rocio per fer un retrat de lloc i situació protagonitzat per quatre "icones" de la realitat andalusa: el bar, la cacera, l'església i la Guàrdia Civil. En aquesta peça la mirada crítica d'Isaki Lacuesta es fixa en les tradicions antigues i l'ambient de revifalla de l'extrema dreta.

El darrer fruit de l'anyada 2019 de Lacuesta va ser l'obra *Jo soc allò prohibit**, una obra interactiva que busca la participació de l'espectador tot jugant amb les possibilitats de la tecnologia vinculada als audiovisuals. L'obra explora els conceptes de prohibició i de censura al mateix temps que es fixa en l'arbitrarietat de la justícia i en la confusió que es produeix quan certs materials prohibits pels jutjats circulen per la xarxa. Isaki Lacuesta fa un compendi d'imatges a partir dels materials censurats a l'estat espanyol durant els últims 40 anys, relatius a tot tipus de casos jurídics com ara l'enaltiment del terrorisme, delictes contra l'honor, injúries a la corona, ofensa als sentiments religiosos, propaganda gihadista o pornografia antifeminista. Entre el material acumulat hi ha obres d'art i de teatre, llibres, tuits, dibuixos, fotografies, documents, etc. L'allau d'imatges és projectat a gran velocitat a les quatre parets d'una cambra quadrada de tal forma que l'espectador no pot copsar alhora el conjunt. Paral·lelament, es pot escoltar l'enquesta realitzada a 25 músics, amb una única pregunta: "Pots cantar-me alguna cosa que no es pugui cantar a Espanya?". Les respostes són d'Albert Pla, Maria Arnal, Kiko Veneno, Fermin Muguruza i Pau Riba, entre d'altres.

Per a l'exposició d'Isaki Lacuesta a ACVIC s'han escollit tres obres, les dues videoinstal·lacions recents abans comentades *L'acusat (un cas del sud)* i *Jo soc allò prohibit* i, en contraposició el documental *El rito*, un curt del 2010 que funciona molt bé com a video-projecció i que Isaki Lacuesta va dedicar al pintor Miquel Barceló. Es tracta d'un documental musicat que recull el treball rutinari d'un escorxador de Salt (Girona). Les imatges mostren una seqüència d'ambient molt industrial, on es veu tot el procés de matança

lenta de l'animal fins al seu esquarterament, i com els treballadors executen i manipulen rutinàriament la seva feina, amb els gestos precisos i la mecànica que són propis de la cadena de transformació d'una vedella en un munt de bistics.

Es pot dir que la tria de *El rito* per a una exposició al Centre d'Art Contemporani de la capital de la comarca d'Osona, no és gens baladí. A Osona el tema de la indústria de la carn és molt present i es flaira a l'ambient, i cal remarcar que és un sector de gran importància econòmica, com ho és a tot Catalunya. De fet, a ningú li estranyarà saber que a Catalunya hi ha més caps de bestiar que caps de persona, i que el negoci de la carn, representa el 2 % el PIB i ocupa a més de 30.000 persones. El tema és, a més a més, controvertit, doncs complementàriament a les dades econòmiques també s'ha de considerar que la sobreexplotació de la indústria ramadera comporta greus problemes mediambientals (contaminació d'aqüífers, emissió de gasos d'efecte hivernacle, etc.), condicions laborals precàries i un règim de producció massiu contra el que no poden competir les petites granges familiars. A més a més, cal afegir el tema del patiment dels animals, sobretot per la forma com se'ls sacrifica, la qual cosa pot ser amb estaborniment previ o bé seguint el ritual halal o kocher, consistent en matar, sense atordiment previ, amb un tall al coll a vaques, cabres, ovelles o aus que es dessagnen durant el temps necessari fins que moren. Al documental totes dues modalitats de matança hi queden reflectides, i si una és dura, l'altra és cruenta.

Segons les estimacions de la Federació Catalana d'Indústries de la Carn (Fecic), la referència del sector, el ritual halal és el sistema emprat per sacrificar un 49,4 % dels xais i un 40,4% dels caps de boví, del total de caps de bestiar sacrificats a Catalunya. Així mateix, al voltant de la meitat de les peces d'origen boví i oví que es posen a la venda a Catalunya han complert amb aquest requisit religiós en el seu sacrifici, malgrat que la immensa majoria de consumidors no ho demanen. Cal assenyalar que molts de nosaltres no sabem que moltes vegades mengem carn d'animals degollats amb dolor conscient, ja que la normativa no obliga als establiments comercials a informar-ne.

Deu anys després de la seva creació, s'ha de destacar la gran actualitat que té avui en dia *El rito*, ja que, des del mes de desembre del 2020, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea permet als governs prohibir el sacrifici d'animals amb el ritual halal i kosher, i exigir l'atordiment previ dels animals. D'aquesta forma, la legislació europea permet fer una ingerència en la llibertat de culte pel fet que respon a un objectiu d'interès general reconegut a la Unió Europea, com és el foment del benestar animal. Estem parlant d'evitar el patiment dels animals en el moment de la seva mort, i per a ser més conscients del que vol dir això, hem de saber que els estudis científics avalen que els animals, sobretot els mamífers, al tenir un sistema nerviós i límbic semblant al dels humans, experimenten un dolor i unes emocions del tot semblants a les que nosaltres sentim. Les frases sobreimpreses al final del documental diuen que les imatges que hem vist no són una metàfora, són el nostre menjar. El patiment animal que hi veiem, no és imaginari, és el nostre patiment.

Per altra banda, des d'un altre punt de vista, *Jo soc allò prohibit* és una obra sobre la censura, mentre que *L'acusat (un cas del sud)* i *El rito* remetent a l'autocensura social, aquella que es produeix quan la societat ignora voluntàriament la realitat, una situació corrent que, en una majoria de casos, és paral·lela i còmplice al silenci dels mitjans de comunicació, els quals simplement, ignoren el tema tabú. La invisibilització de l'auge de l'extrema dreta o no parlar de la crueltat implícita dels rituals de matança dels animals, en són un exemple. Així mateix, sobre el tema de la censura, tant present en tota la història, com demostra el recopilatori fet per Isaki Lacuesta, també existeix aquesta mordassa, en definitiva, un silenci que tapa el fenomen.

Per tot això, el compendi d'obres de l'exposició s'ha aplegat sota el nom de *Trilogia de la realitat oculta*, i és al capdavant, un invitació a descobrir unes situacions que tenim al davant dels ulls sense que les veiem, voluntària o involuntàriament.

Carne Sais

Directora del Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona

*Projecte guanyador de la 5a Edició del Premi de Videocreació de la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya, Arts Santa Mònica, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i LOOP Barcelona. La Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya està configurada per: ACVIC Centre d'Arts Contemporànies, Vic; Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona; Centre d'Art la Panera, Lleida; Centre d'Art Tecla Sala, L'Hospitalet de Llobregat; Fabra i Coats - Centre d'Art Contemporani de Barcelona; M|A|C Mataró Art Contemporani, Mataró; Lo Pati Centre d'Art Terres de l'Ebre, Amposta, i Centre d'Art de Tarragona.